

พระราชบัญญัติ

ควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์

พ.ศ. ๒๕๐๒

1

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๒

เป็นปีที่ ๑๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่าโดยที่เป็นการสมควรควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่าย
เนื้อสัตว์ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ มกราคม ๒๕๐๓

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในนามของ รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ ควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๐๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติอากรการฆ่าสัตว์ พุทธศักราช ๒๔๘๘

(๒) พระราชบัญญัติอากรการฆ่าสัตว์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๕๐

(๓) พระราชบัญญัติอากรการฆ่าสัตว์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๕๐

และ (๔) พระราชบัญญัติอากรการฆ่าสัตว์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๕๖

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ มกราคม ๒๕๐๓

“สัตว์” หมายความว่า สัตว์ที่มีใช้สัตว์ป่า และ
 หมายความว่า เฉพาะ โค กระบือ แพะ แกะ สุกร และสัตว์
 อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“เนื้อสัตว์” หมายความว่า เนื้อหรือส่วนอื่นของ
 สัตว์ที่ตายแล้ว ซึ่งมีได้ปรุงแต่งให้เป็นอาหารหรือมิได้ปรุง-
 แต่งเพื่อให้คงอยู่ไม่เนื่อยเน่า ทั้งนี้ ไม่ว่าจะอยู่ในร่างแห่งสัตว์
 นั้นหรือชำแหละแล้ว

“โรงพักสัตว์” หมายความว่า สถานที่พักสัตว์หรือ
 กักสัตว์ก่อนทำการฆ่า

“โรงฆ่าสัตว์” หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้
 ทำการฆ่าสัตว์ตามพระราชบัญญัตินี้

“เขตจำหน่ายเนื้อสัตว์” หมายความว่า เขตท้องที่
 ที่อนุญาตให้ทำการจำหน่ายเนื้อสัตว์ของสัตว์ที่ได้ฆ่าในโรงฆ่า
 สัตว์แห่งหนึ่ง ๆ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“พนักงานตรวจโรคสัตว์” หมายความว่า สัตวแพทย์
 หรือบุคคลอื่น ผู้ซึ่งอธิบดีหรือราชการส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งให้
 มีอำนาจหน้าที่ตรวจโรคซึ่งมีในสัตว์หรือเนื้อสัตว์

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ มกราคม ๒๕๐๓

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรี
อธิบดี หรือราชการส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตาม
พระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมมหาดไทย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการ
ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ การตั้งโรงฆ่าสัตว์และโรงพักสัตว์ และดำเนินการ
การฆ่าสัตว์ตามพระราชบัญญัตินี้ จะกระทำได้อีกแต่โดยราชการ
ส่วนท้องถิ่นหรือ หน่วยราชการอื่นใดที่ได้รับอนุญาตจากรัฐ-
มนตรี หรือโดยบุคคลอื่นใดซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นหรือหน่วย
ราชการอื่นใดได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีมอบหมายให้ทำได้
เท่านั้น

ราชการส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยราชการอื่นจะมอบหมายให้
บุคคลอื่นตั้งโรงฆ่าสัตว์และโรงพักสัตว์ และดำเนินการฆ่าสัตว์
ตามความในวรรคก่อนได้ ก็แต่โดยได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี

ในกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยราชการอื่นมอบ
หมายให้บุคคลใดจัดตั้งโรงฆ่าสัตว์และโรงพักสัตว์ และ
ดำเนินการฆ่าสัตว์ ราชการส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยราชการอื่น

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ มกราคม ๒๕๐๓

ผู้มอบหมายจะถอนการมอบหมายนั้นเสียเมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับมอบหมายไม่ปฏิบัติตามคำสั่งให้ถูกต้องตามสุขลักษณะ หรือกระทำผิดข้อตกลงหรือเงื่อนไขใด ๆ ที่กำหนดในการมอบหมายนั้นเสียก็ได้

มาตรา ๖ ห้ามมิให้ผู้ใดฆ่าสัตว์ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และเสียอากรฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมสำหรับโรงฆ่าสัตว์ และค่าธรรมเนียมสำหรับโรงพักสัตว์ ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

รัฐมนตรีจะกำหนดในกฎกระทรวงให้ลดหรือยกเว้นอากรและหรือค่าธรรมเนียมตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้

มาตรา ๗ ในกรณีที่บุคคลใดได้รับมอบหมายให้ตั้งโรงฆ่าสัตว์และโรงพักสัตว์ตามมาตรา ๕ เงินค่าธรรมเนียมที่ผู้รับใบอนุญาตให้ทำการฆ่าสัตว์ต้องเสียตามมาตรา ๖ ให้ตกเป็นของบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ตั้งโรงฆ่าสัตว์และโรงพักสัตว์นั้น

มาตรา ๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐ ให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตให้ฆ่าสัตว์นำสัตว์ไปยังโรงพักสัตว์ และจะต้องฆ่าสัตว์นั้นในโรงฆ่าสัตว์ตามวันและระหว่างระยะเวลาที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ มกราคม ๒๕๐๓

มาตรา ๘ ห้ามมิให้ผู้ใดนำสัตว์ออกจากโรงพักสัตว์หรือ
โรงฆ่าสัตว์ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๑๐ การฆ่าสัตว์ในกรณีต่อไปนี้จะฆ่านอกโรงฆ่า
สัตว์ก็ได้ แต่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง

- (๑) การฆ่าสัตว์ซึ่งต้องฆ่า ณ ที่ใดที่หนึ่งโดยเฉพาะ
ตามพิธีการในศาสนา
- (๒) การฆ่าสัตว์ในท้องที่ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแห่ง
ท้องที่นั้นประกาศเป็นครั้งคราวว่าเป็นท้องที่
กักตุน
- (๓) การฆ่าสัตว์ในกรณีที่มีเหตุสมควรเป็นพิเศษ
ตามที่ระบุไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่พนักงานตรวจโรคสัตว์มีเหตุควร
สงสัยว่าสัตว์ที่ได้รับอนุญาตให้ฆ่าได้นั้นเป็นโรคระบาด หรือ
เป็นโรคและหรือมีลักษณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าไม่
เหมาะสมที่จะใช้เนื้อสัตว์เช่นนั้นเป็นอาหาร ให้พนักงาน
เจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้งดใช้ใบอนุญาตให้ฆ่าสัตว์ และแยก
สัตว์นั้นไว้เพื่อตรวจพิสูจน์ได้

ภายหลังที่ได้ทำการตรวจพิสูจน์แล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่
อาจมีคำสั่งให้กลับไปใช้ใบอนุญาตที่ได้อ้างใช้ หรือเพิกถอนใบ

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ มกราคม ๒๕๐๓

อนุญาตนั้นเสียได้ตามควรแก่กรณี ถ้าสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตให้คืนเงินอากรและค่าธรรมเนียมสำหรับโรงฆ่าสัตว์ให้แก่ผู้ที่ได้รับใบอนุญาต

มาตรา ๑๒ เมื่อได้ฆ่าสัตว์แล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดนำเนื้อสัตว์ออกจากโรงฆ่าสัตว์ก่อนที่พนักงานเจ้าหน้าที่ประทับตราอนุญาตที่เนื้อสัตว์นั้นแล้ว

ในกรณีที่ปรากฏแก่พนักงานตรวจโรคสัตว์ว่า เนื้อสัตว์ของสัตว์ที่ได้ฆ่าเป็น โรคและหรือมีลักษณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าไม่เหมาะสมที่จะใช้เนื้อสัตว์เช่นนั้นเป็นอาหาร ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจทำลายเนื้อสัตว์นั้นเสียทั้งตัวหรือบางส่วน หรือจัดทำให้เป็นเนื้อสัตว์ที่ควรใช้เป็นอาหารเสียก่อนก็ได้

มาตรา ๑๓ ผู้ใดประสงค์จะจำหน่ายเนื้อสัตว์ของสัตว์ที่ตายเองหรือที่มิได้ถูกฆ่า โดยได้รับใบอนุญาตให้ฆ่าตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำเนื้อสัตว์ของสัตว์นั้นซึ่งอยู่ในสภาพที่ยังมิได้ชำแหละไปให้พนักงานตรวจโรคสัตว์ตรวจ หรือในกรณีมีเหตุสมควรจะขอให้พนักงานตรวจโรคสัตว์ไปตรวจเนื้อสัตว์นั้นก็ได้ ทั้งนี้ โดยเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในกฎ

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ มกราคม ๒๕๐๓

กระทรวง เมื่อพนักงานตรวจโรคสัตว์ได้ตรวจแล้วเห็นว่าป็นเนื้อสัตว์ที่ควรใช้เป็นอาหารได้ และเป็นเนื้อสัตว์ของสัตว์ที่ตายโดยมิใช่เนื่องจากการหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ออกใบอนุญาตให้จำหน่ายและประทับตราอนุญาตที่เนื้อสัตว์แล้ว จึงให้จำหน่ายได้

มาตรา ๑๔ การจำหน่ายเนื้อสัตว์ จะจำหน่ายได้เฉพาะภายในเขตจำหน่ายเนื้อสัตว์ ซึ่งการอนุญาตให้จำหน่ายได้กระทำในเขตนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ให้จำหน่ายนอกเขตนั้น ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕ ห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่ายเนื้อสัตว์ของสัตว์ที่ไม่ได้รับใบอนุญาตให้ฆ่าหรือให้จำหน่ายตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ ห้ามมิให้ผู้ใดมีไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งเนื้อสัตว์ ดังต่อไปนี้

- (๑) เนื้อสัตว์ของสัตว์ที่ไม่ได้รับใบอนุญาตให้ฆ่าหรือให้จำหน่ายตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) เนื้อสัตว์ทั้งตัว ครึ่งตัว หรือทงขา ของสัตว์ที่ไม่มีใบอนุญาตให้ฆ่าตามมาตรา ๖ ก้ากับ

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ มกราคม ๒๕๐๓

(๓) เนื้อสัตว์ทางตัว กรงตัว หรือเงา ของเนื้อสัตว์ที่ไม่มีใบอนุญาตให้จำหน่ายตามมาตรา ๑๓ ก็กับ

มาตรา ๑๗ ให้โรงฆ่าสัตว์และโรงพักสัตว์ที่ได้ตั้งดำเนินการอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นโรงฆ่าสัตว์และโรงพักสัตว์ตามพระราชบัญญัตินี้

ความในวรรคก่อนไม่กระทบกระเทือนสัญญาที่กรมในราชการได้ทำไว้กับบุคคลใด ๆ เกี่ยวกับโรงฆ่าสัตว์และโรงพักสัตว์นั้นๆ และให้ราชการส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยบุคคลซึ่งโรงฆ่าสัตว์และโรงพักสัตว์ตามสัญญาได้ตั้งอยู่ในเขตเป็นคู่สัญญาตามสัญญานั้นแทนกรมในราชการซึ่งเป็นคู่สัญญา

มาตรา ๑๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖ มาตรา ๘ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๓ หรือ มาตรา ๑๕ ต้องระวางโทษดังนี้

- (๑) ถ้าเป็นโคหรือกระบือ จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่ ไม่เกิน หกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- (๒) ถ้าเป็นสัตว์นอกจากโคหรือกระบือ จำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่ ไม่เกิน ห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ มกราคม ๒๕๐๓

มาตรา ๑๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราอากรและค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกิจการอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ส. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ มกราคม ๒๕๐๓

บัญชีท้ายพระราชบัญญัติ

ควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๐๒

๑. อาการการฆ่าสัตว์

โค ด้วละ ๑๒ บาท

กระบือ ด้วละ ๑๕ บาท

สุกร ด้วละ ๑๐ บาท

สุกรที่มีน้ำหนักต่ำกว่า ๒๒.๕ กิโลกรัม ด้วละ ๕ บาท

แพะ หรือ แกะ ด้วละ ๔ บาท

สัตว์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ด้วละ ๔ บาท

๒. ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์

โค ด้วละ ๑๒ บาท

กระบือ ด้วละ ๑๕ บาท

สุกร ด้วละ ๑๕ บาท

แพะ หรือ แกะ ด้วละ ๔ บาท

สัตว์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ด้วละ ๔ บาท

๓. ค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์

ด้วละ ๓ บาท

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ มกราคม ๒๕๐๓

๔. ค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้จำหน่ายเนื้อสัตว์ของสัตว์ที่ตายเองหรือที่มิได้ถูกฆ่าโดยได้รับใบอนุญาต

(ก) ค่าพาหนะของพนักงานตรวจโรคสัตว์ไปตรวจเนื้อสัตว์ตามระเบียบการไปตรวจราชการของทางราชการ ไม่เกินที่จ่ายจริง

(ข) ค่าเบี้ยเลี้ยงของพนักงานตรวจโรคสัตว์ไปตรวจเนื้อสัตว์ ไม่เกินอัตราการไปตรวจราชการตามระเบียบของทางราชการ

(ค) ค่าใบอนุญาต

โค	ตัวละ ๑๒ บาท
กระบือ	ตัวละ ๑๕ บาท
สุกร	ตัวละ ๑๐ บาท
สุกรที่ม่านหนักต่ำกว่า ๒๒.๕ กิโลกรัม	ตัวละ ๕ บาท
แพะ หรือ แกะ	ตัวละ ๕ บาท
สัตว์อื่นตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง	ตัวละ ๕ บาท

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การควบคุมการฆ่าสัตว์ได้ออนมาเป็นหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น และกฎหมายว่าด้วยอากรการฆ่าสัตว์ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน มีวัตถุประสงค์

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ มกราคม ๒๕๐๓

ไปในทางเรียกอากรจากการฆ่าสัตว์เป็นส่วนสำคัญ จึงมีวิธีการปฏิบัติ
ที่ไม่เหมาะสมและขาดการควบคุมในทางที่จะให้การฆ่าสัตว์เป็นไปโดย
ถูกต้องด้วยสุจริตขณะ อันจะเป็นผลบังคับให้มีเป็นภัยแก่ประชาชน
ผู้บริโภคเนื้อสัตว์ จึงสมควรตรากฎหมายขึ้นใหม่ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
ประดังคตกถาดน